

Onderwerp

(F)AQ – (Veel)gestelde vragen bij de update van de Uitvoeringsregels 2026
NVAO Nederland

Contact

info@nvao.net

Veelgestelde vragen

1. Procedure Samenvoeging Opleidingen

Vraag - De procedure Samenvoeging Opleidingen lijkt gericht op aanvragen vanuit één instelling. Wat als meerdere instellingen gezamenlijk of parallel aan elkaar vergelijkbare aanvragen willen indienen?

Antwoord - Elke instelling dient afzonderlijk een aanvraag voor samenvoeging van haar opleidingen in. Daaraan kan landelijk overleg zijn voorafgegaan, uitmondend in een 'gemeenschappelijk kader'. Dat gemeenschappelijk kader kan vervolgens onderdeel zijn van elke afzonderlijke aanvraag.

Vooraleer een instelling een aanvraag indient, vindt een oriënterend gesprek plaats tussen elke instelling, de NVAO en in het geval van een Uitgebreide Samenvoeging Opleidingen (inwerkingtreding procedure per 1 november 2026) ook de CDHO. Een algemene opzet voor dat gesprek staat op de website van de NVAO in de Agenda oriënterend gesprek¹ procedure (Uitgebreide) Samenvoeging Opleidingen. In overleg met de instelling kan de agenda op maat worden aangepast.

Vraag - Is bij een samenvoeging van opleidingen vereist dat deze opleidingen eenzelfde RIO-indeling hebben?

Antwoord - Dat is geen vereiste. Bespreking van de RIO-indeling staat op de agenda van het oriënterend gesprek dat plaatsvindt voorafgaand aan de indiening van de aanvraag tussen de instelling, de NVAO en bij een Uitgebreide Samenvoeging Opleidingen ook de CDHO. De instelling geeft tijdens het gesprek aan wat de gewenste RIO-indeling is voor de samengevoegde opleiding. Dat kan er slechts één zijn, die overeenkomt met (één van de) samen te voegen opleidingen.

In de procedure Uitgebreide Samenvoeging Opleidingen geeft de CDHO een advies over de RIO-indeling voor het bekostigd onderwijs, waarop OCW besluit. Voor de Uitgebreide Samenvoeging Opleidingen in het onbekostigd onderwijs en voor de Samenvoeging Opleidingen in het bekostigd/onbekostigd onderwijs geeft de CDHO geen advies over de RIO-indeling. De NVAO vermeldt de gewenste RIO-indeling in haar advies. Zo nodig vindt hierover voorafgaand casusgewijs afstemming plaats met CDHO en OCW.

¹ De agenda voor het oriënterend gesprek plaatst de NVAO op de website bij de bestanden behorend tot de (Uitgebreide) Samenvoeging Opleidingen.

2. Accreditatieplicht

Vraag – In welke situaties is de accreditatieplicht van toepassing?

Antwoord - Met accreditatieplicht wordt de verplichting bedoeld om elke zes jaar te worden herbeoordeeld zoals bedoeld in art. 5.16 WHW. In de praktijk leverde het uitgangspunt dat accreditatieplicht verviel voor opleidingen in afbouw veel onduidelijke en soms onwenselijke situaties op (opleidingen die talloze jaren zonder accreditatie draaiden). OCW heeft over het wetsartikel een duidelijke uitspraak gedaan waarbij de accreditatieplicht tot de laatst ingeschreven student geldt. Deze lijn is helder en eenduidig.

Alleen als de laatste student afstudeert, zou die datum het einde van de accreditatieplicht betekenen. Maar als de laatst ingeschreven student besluit de opleiding voortijdig te verlaten, markeert diens uitschrijfdatum het einde van de accreditatieplicht. Allicht kan een opleiding ruim voor de voorgenomen afbouw ervoor kiezen om geen nieuwe studenten meer in te laten schrijven.

De accreditatieplicht geldt ook voor varianten en onderwijslocaties.

Een notitie Afbouw en zorgplicht (verwacht in het najaar 2026) zal verder ingaan op specifieke modaliteiten. Eerder gemaakte afspraken met de NVAO blijven gelden.

Vraag - Wanneer treedt een protocol over opleidingen in afbouw in werking?

Antwoord - Een notitie Afbouw en zorgplicht is in de maak en zal naar verwachting in het najaar van 2026 gepubliceerd worden.

Eén van de uitgangspunten is dat een volledige visitatie en accreditatie voor opleidingen met een handjevol studenten die bijna de opleiding hebben afgerond, nauwelijks kwaliteitswaarborgen oplevert. De regel zal om die reden naar verwachting worden dat als er minder dan 10 studenten in een opleiding zitten die allen binnen een jaar de opleiding afronden of verlaten, afgezien kan worden van visitatie en accreditatie. In alle andere gevallen is visitatie en accreditatie verplicht, en kan voor opleidingen in afbouw alleen afgezien worden van (de plicht tot) het ontwikkelgesprek. Het advies is om in voorkomende gevallen altijd contact op te nemen met de NVAO om de situatie door te spreken en te bepalen of maatwerk aan de orde is.

3. Volgorde Toets Nieuwe Opleiding en Macrodoelmatigheidstoets

Vraag - Heeft een instelling keuzevrijheid in de volgorde van de Toets Nieuwe Opleiding bij de NVAO en de Toets Macrodoelmatigheid bij de CDHO?

Antwoord - Het staat instellingen nog altijd vrij om de Toets macrodoelmatigheid ná of gelijktijdig met een Toets Nieuwe Opleiding aan te vragen. De instelling draagt de mogelijke consequenties van die keuze. De NVAO adviseert wel een 'standaardvolgorde': eerst Toets Macrodoelmatigheid en vervolgens Toets Nieuwe Opleiding. Voor zowel de CDHO als NVAO is dit om uiteenlopende redenen de ideale volgorde.

4. Afschaffing bijzondere kenmerken

Vraag - Wat is de achtergrond van het afschaffen van de bijzondere kenmerken?

Antwoord - De overheid heeft besloten dat accreditatie ziet op het beoordelen van de kwaliteit van het onderwijs. Activiteiten gericht op profilering van opleidingen maakt daarvan geen onderdeel (meer) uit. In de Uitvoeringsregels 2026 is een overgangsregeling opgenomen voor de afschaffing van de bijzondere kenmerken.

Instellingen kunnen bij andere partijen wel nog steeds terecht. Zo blijft de beoordeling via het SHE-protocol bestaan. Ook het *Certificate for Quality in Internationalisation* (CeQulnt) kunnen opleidingen of instellingen nog steeds aanvragen. Wel afgeschaft is het Bijzonder kenmerk Internationalisering.

Vraag – In de nieuwe uitvoeringsregels staat dat opleidingen met een BKKI geen verlenging kunnen aanvragen, maar ook dat de rechtsgevolgen behouden blijven? Wat betekent dit precies?

Antwoord – De procedure blijft bestaan, maar is hernoemd en herzien. Opleidingen die voormalig BKKI hebben, behouden het recht op selectie en collegegeldverhoging, en dienen bij de eerstvolgende visitatie via de nieuwe procedure het panel te laten zien hoe kleinschaligheid via selectie (inclusief dispensatieregeling) bijdraagt aan hetgeen de opleiding beoogt en leidt tot bovengemiddeld onderwijsrendement, en waar de intensiteit van de onderwijsleeromgeving uit blijkt. Daaruit volgt of de toestemming van de minister voor de extra middelen nog steeds gerechtvaardigd is.

5. Indeling in visitatiegroepen

Vraag – ‘Opleidingen die gezamenlijk onderwijs (joint programme) verzorgen worden standaard als unieke visitatiegroep in het visitatierooster ingedeeld’. ‘Joint programmes komen regelmatig voor binnen visitatiegroepen.’ Hoe deze passages te interpreteren?

Antwoord – De 'default' voor een joint programme is een eigen visitatiegroep. Als het wenselijk is om het joint programme op te nemen in een visitatiegroep met ook andere opleidingen, betekent dat voor de panelsamenstelling dat soms aanvullende eisen vereist zijn, of dat de voertaal wijzigt. Vanwege die 'complicaties' is een eigen visitatiegroep vaak handiger.

Joint programmes binnen grotere visitatiegroepen worden in de regel nog steeds als eigen eenheid beoordeeld, en zijn om die reden alleen in die grotere visitatiegroepen ingedeeld op eigen verzoek.

Indeling in een visitatiegroep is op voorstel van de instelling, dus wijziging van visitatiegroep kan altijd.

Vraag – ‘Wat is de werkwijze als opleidingen wijzigingen in een visitatiegroep willen of als ze deze op willen splitsen? Heeft een splitsing dezelfde status als een wijziging? Zijn er ook kosten verbonden aan een splitsing en zo ja welke?’

Antwoord – Zie voor de werkwijze de website van de NVAO op <https://www.nvao.net/nl/procedures/nederland/wijziging-visitatiegroep>.

Een splitsing ziet de NVAO ook als wijziging van een visitatiegroep en heeft daarmee dezelfde status. Er is één tarief voor alle wijzigingen van visitatiegroep, ongeacht of het een indeling, wijziging of splitsing betreft.

6. Overgangsregeling en behandeltermijnen

Vraag – ‘In principe blijven de regels die golden ten tijde van de aanvraag van kracht gedurende de behandeling ervan, ook als de Uitvoeringsregels in de tussentijd wijzigen.’ Hoe definieert de NVAO ‘ten tijde van de aanvraag’ voor accreditatieaanvragen van bestaande opleidingen?

Antwoord – Op basis van de Algemene Wet Bestuursrecht (AwB) interpreteert de NVAO ‘ten tijde van de aanvraag’ als ‘het moment van het digitaal binnenkomen van een aanvraag bij de NVAO tot aan het nemen van het besluit’.

De NVAO is zich ervan bewust dat instellingen reeds voor die tijd met een aanvraag bezig zijn in de praktijk. De NVAO hanteert om die reden ‘ten tijde van de aanvraag’ als 18 maanden voor de inleverdatum. Op dat moment worden opleidingen namelijk verondersteld bezig te zijn met de aankomende visitatie/accreditatie. Weeg daarbij wel af welke impact een wijziging in de Uitvoeringsregels al dan niet heeft op het visitatieproces. De NVAO zal de versies Uitvoeringsregels van de afgelopen twee jaar beschikbaar houden op de website, daar deze in sommige gevallen nog van toepassing zijn. Neem bij uitzonderingen contact op met de NVAO.

Vraag – Wat is de behandeltermijn van procedures waarvoor geen specifieke behandeltermijn staat opgegeven? Bijvoorbeeld: omzetting van joint naar zelfstandig of andere bijzondere procedures.

Antwoord - Waar de NVAO geen specifieke behandeltermijn vermeldt, geldt artikel 4:13 van de Algemene wet Bestuursrecht (Awb). De NVAO hanteert in die gevallen een gangbare behandeltermijn van acht weken. De NVAO kan van die gangbare termijn gemotiveerd afwijken via een mededeling binnen die termijn.

7. Ontwikkelgesprek

Vraag – In ‘Visitaties als veranderkans’ refereerde de IvHO aan bevindingen uit haar onderzoek Toezicht op het accreditatiesysteem 2023-2024 m.b.t. het ontwikkelgesprek en concludeerde dat het een weinig stimulerende werking heeft en een summiere opbrengst kent. Kan de NVAO het ontwikkelgesprek als vast onderdeel in de Accreditatie Bestaande Opleiding heroverwegen?

Antwoord - De wet is expliciet over het ontwikkelgesprek, zie WHW artikelen 5.13, lid 4 en 5.14, lid 1: De wetgever heeft uitdrukkelijk besloten om dit geen onderdeel te laten zijn van het accreditatieproces. Het valt buiten de scope van de NVAO.

8. Training panelvoorzitters bij visitaties

Vraag – ‘De NVAO of de organisatie of adviseur die een beoordeling coördineert, draagt zorg voor training van de panelvoorzitter.’ Is een briefing (training) door de secretaris van het panel ook toegestaan?

Antwoord – Ja, een secretaris kan een training aan de panelvoorzitter geven. Dit is uitdrukkelijk een training en niet louter een briefing.

9. LEO

Vraag – Hoe verloopt de procedure in LEO na akkoord van de NVAO over een omzetting naar een joint programme?

Antwoord – Omzetting naar een joint programme (bekostigde opleiding):

1. Aanvraag per brief aan OCW om instemming samenvoeging opleidingen (besluit NVAO als bijlage toevoegen);
2. Penvoerder dient opnieuw een aanvraag in via LEO bij HO. Afhankelijk van wijziging van de opleidingscode is dat een TNO of een ABO. Als documenten aan de aanvraag toevoegen: besluit NVAO en OCW. GEÉN nieuwe aanvraagbrief nodig.
3. Mail aan info@nvao.net dat aanvraag opnieuw is ingediend. NVAO zet het dossier door aan DUO. Het gaat hier om een administratieve afhandeling. Hier zijn geen kosten aan verbonden.
4. DUO plaatst opleiding in RIO.
5. De huidige opleidingen moeten in RIO in afbouw worden gebracht [ik weet niet of de instelling dat zelf kan/moet aanvragen of dat DUO dat automatisch doet...]

De NVAO bekijkt met DUO hoe dit in de toekomst eenvoudiger zou kunnen lopen.

Raadpleeg DUO in het geval van een omzetting andersom.

Opmerking – N.a.v. de tekst over de meldingen uit LEO: we willen jullie erop attenderen dat we niet altijd vanuit LEO een melding van een besluit ontvangen.

Antwoord – Meldingen uit LEO zijn een toegezegde functionaliteit vanuit DUO, en inderdaad onderdeel van 'behoorlijk bestuur'. Graag elk voorbeeld waarin géén melding ontvangen is direct kenbaar maken bij DUO via rio@duo.nl want dat zou niet moeten (kunnen) voorkomen.

Gestelde vragen

10. Verlengen studielast

Vraag- Leidt het aanvragen van verlengde studieduur tot extra vertraging en extra kosten?

Antwoord - Het tarief zoals door OCW vastgesteld in de tarievenlijst op de website van de NVAO is van toepassing; in beginsel leidt deze aanvraag niet tot vertraging.

11. Gezamenlijk onderwijs

Vraag - Welke vorm van gezamenlijk onderwijs wordt beoordeeld en geaccrediteerd door de NVAO, maar is niet een joint programme?

Antwoord - Het gaat hier om twee of meer instellingen die ieder een al in RIO geregistreerde en geaccrediteerde bestaande Nederlandse en/of buitenlandse opleiding hebben. Deze opleidingen besluiten met elkaar samen te werken. Tot die tijd is er nog geen gezamenlijke opleiding (joint programme). De samenwerking bestaat daarin gezamenlijk onderwijs te verzorgen en alles in te richten dat hoort bij een gezamenlijke opleiding. Ze wensen ook een gezamenlijke graad af te geven. Officieel kan dat pas als deze opleidingen als gezamenlijke opleiding wordt geregistreerd. Omdat deze opleidingen niet willen wachten tot de reguliere heraccreditatie behoort omzetting tot de mogelijkheden. Het is ook mogelijk dat de opleidingen wachten tot de reguliere heraccreditatie (inlevertermijn). Tot die tijd kunnen zij echter geen gezamenlijke graad afgeven en zijn zij officieel ook geen erkend joint programme.

Vraag - De aanvraagbrief dient ondertekend te worden door alle betrokken instellingen in het geval van gezamenlijk onderwijs; geldt dit ook in het geval van een track?

Antwoord - De brief kan ook namens een penvoerder worden getekend. Voor alle gevallen geldt dat alle betrokken instellingen op de hoogte zijn van en akkoord zijn met de (accreditatie-)aanvraag.

Vraag - Is het zo dat de European Approach verplicht is voor alle vormen van gezamenlijk onderwijs? En klopt het dat we de standaardprocedure en aanvullende documentatie voor joint programmes nu niet meer mogen gebruiken?

Antwoord - De aanname is niet correct. Op pagina 19 staan de mogelijkheden voor de beoordeling van gezamenlijk onderwijs afgebeeld. Accreditatie van gezamenlijk onderwijs is nog steeds mogelijk via het Nederlandse kader, aangevuld met eisen die specifiek zijn voor een gezamenlijk onderwijs. Wanneer het gaat om gezamenlijk onderwijs dat wordt verzorgd met één of meer buitenlandse partners raden wij altijd sterk aan de European Approach te doorlopen. Met een beoordeling volgens de European Approach en een daarop baserend besluit kunnen alle betrokken instellingen accreditatie aanvragen in hun eigen land. Dat kan niet met een besluit dat enkel baseert op het Nederlandse kader.

Vraag - Waarom dient bij een joint programme het anderstalige onderwijs en de naam van de opleiding gemotiveerd te worden?

Antwoord - Het is de verantwoordelijkheid van de NVAO ervoor te zorgen dat de beoordeling van internationale joint programmes consistent is met de eisen van de European Approach, en tegelijkertijd voldoet aan de Nederlandse wet en standaarden uit het Nederlandse kader. Omdat de eisen zijn opgenomen in ons accreditatiekader (standaard 2) kunnen wij er niet omheen. In onze European Approach rapporten gaan wij er pragmatisch mee om. Dat geven wij ook aan wanneer wij zelf de European Approach niet uitvoeren. De onderbouwing dat docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren is wel van cruciaal belang. Deze specifieke eis wordt ook in andere landen gevraagd.

Vraag – Hoe vertalen de BKE/SKE eisen zich naar internationale partners? Hoe worden instellingen geacht dit voor internationale partners inzichtelijk te maken?

Antwoord – Veel landen kennen een equivalent. Zo heeft Spanje bijvoorbeeld een QIAUT (*Qualified individual authorised for university teaching*); Duitsland kent de *Habilitation* (*after completing the habilitation or achieving equivalent qualifications (and appointment as full professor), you are legally authorized to teach at a university in Germany*); Frankrijk kent een CNU (*Conseil national des universités (CNU) - The CNU qualification is an official recognition, issued by a section of the National Council of Universities (CNU)*). Deze kunnen worden vermeld.

Vraag – Met betrekking tot de samenwerkingsovereenkomst is de verantwoordelijkheid van de Nederlandse instelling ten aanzien van punt a-d is duidelijk. Het is niet duidelijk hoe je dit in een samenwerkingsovereenkomst met een internationale partner vastlegt. Ook worden er een aantal aspecten genoemd die alleen van toepassing zijn op Nederlandse opleidingen.

Antwoord – In de beschrijving geven wij aan dat de instellingen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het naleven van de Nederlandse wettelijke voorschriften en dat deze gezamenlijke verantwoordelijkheid vast wordt gelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Vervolgens sommen wij taken en bevoegdheden op. Hoe deze worden verwoord in de samenwerkingsovereenkomst is aan de instellingen zelf. Veelvuldig wordt de governance structuur beschreven, de samenstelling van commissies, taken en verantwoordelijkheden benoemd. Daaruit is ook af te leiden óf enkel de penvoerder, een specifieke partner of alle partners verantwoordelijk zijn voor (een) specifiek onderdeel. Let op: Bij een beoordeling volgens European Approach moeten een aantal specifieke aspecten heel expliciet in de samenwerkingsovereenkomst worden vastgelegd.

De vestigingsplaatsen zijn ook voor een joint programme aan de orde en van belang. Voor joint programmes worden in dit geval alle partnerinstellingen genoemd.

Partnerinstellingen en onderwijslocaties worden in het besluit van de NVAO opgenomen en in RIO als opleidingssamenwerking genoteerd.

Vraag – Moet je álle taken en verantwoordelijkheden van de examencommissie letterlijk opnemen in een agreement of is het voldoende als er een examencommissie is die toeziet op de borging van de kwaliteit van de tentamens en examens? Een draft OER, is dat een vereiste? De betrokkenheid van de medezeggenschap: moet dat precies volgens de Nederlandse organisatie zijn of is het voldoende als op enige manier inspraak is geregeld?

Antwoord – In de samenwerkingsovereenkomst hoeven niet letterlijk alle wettelijke taken en verantwoordelijkheden worden opgenomen. Een algemene beschrijving volstaat. Belangrijk is wel dat alle partners op de hoogte zijn van de Nederlandse wettelijke taken en verantwoordelijkheden en de (gezamenlijke) examencommissie ook conform handelt. (Concept-)OER - de European Approach kent een aantal verplichte bijlagen. Een daarvan is: 'Students' assessments regulations'. Een (concept)-OER is een vereiste. Ook voor de opleidingscommissie geldt dat alle partners op de hoogte zijn van de Nederlandse wettelijke taken en verantwoordelijkheden en dat de (gezamenlijke) opleidingscommissie de mogelijkheid krijgt conform te kunnen handelen. Dat kan via een (gezamenlijke) opleidingscommissie van betreffende opleiding of groep van opleidingen waarvoor een opleidingscommissie wordt ingesteld. De wet maakt geen onderscheid in taken en verantwoordelijkheden voor verschillende commissies voor gezamenlijke opleidingen.

Vraag – Bij de term 'dual degree' wordt genoemd dat het geen gezamenlijk onderwijs betreft, met twee aparte diploma's en twee graden. Er wordt stilgestaan bij de mogelijkheid voor vrijstellingen na goedkeuring examencommissies. Hoe zit het met te betalen collegegeld van studenten in een dual degree samenwerking en hoe verhoudt zich dit tot formeel erkend Gezamenlijk onderwijs?

Antwoord – Enkel gezamenlijk onderwijs kent een bijzonder collegegeldregime gezamenlijk onderwijs (Artikel 7.3f). Bij (verregaande vorm van) samenwerking die leidt tot een dual degree gelden onverminderd artikel 7.45 (Hoogte wettelijk collegegeld) en Artikel 7.45a (Aanspraak op wettelijk collegegeld) en Artikel 7.48 (Vermindering, vrijstelling en terugbetaling collegegeld).

Vraag – In welke situatie wordt een TNO via de European Approach aangevraagd?

Antwoord – Het is niet anders dan bij een 'reguliere' opleiding.

Wanneer het gaat om gezamenlijk onderwijs dat wordt verzorgd met één of meer buitenlandse partners raden wij altijd sterk aan de European Approach te doorlopen. Met een beoordeling volgens de European Approach en een daarop baserend besluit kunnen alle betrokken instellingen accreditatie aanvragen in hun eigen land. Dat kan niet met een besluit dat enkel baseert op het Nederlandse kader.

- Heb je nog géén gezamenlijke opleiding en wil je die? Dit betreft een TNO.
- Hebben twee of meer instellingen ieder een al in RIO geregistreerde en geaccrediteerde bestaande Nederlandse en/of buitenlandse opleiding en wil je die laten registreren als gezamenlijke opleiding? Wordt er reeds gezamenlijk onderwijs verzorgd? Wil je niet wachten tot de reguliere heraccreditatie? Omzetting behoort tot de mogelijkheden
- Heb je al een gezamenlijke opleiding en wil je die laten heraccrediteren? Dit betreft een ABO.

12. Omzetting van of naar gezamenlijk onderwijs

Vraag – Zou er bij de omzetting naar een zelfstandige opleiding een document moeten zijn dat ondertekend is door alle instellingen betrokken bij het gezamenlijk onderwijs? Een soort van scheidingsdocument.

Antwoord – De 'zogenaamde scheiding' blijkt al duidelijk uit de aanvraagbrief (pagina 25). Het staat instellingen vrij een aparte overeenkomst daarvoor op te stellen.

Vraag – Paragraaf 3.4 'Omzetting' bevat veel tekst. De conclusie die wij hieruit halen is: neem bij idee van fusie/samensmelting (ofwel omzetting) contact op met NVAO. Is dat een correcte assumptie?

Antwoord – De assumptie is correct. Het deel over omzetting is inhoudelijk minimaal gewijzigd, het is enkel in een ander format geplaatst om de leesbaarheid te bevorderen. Omwille van transparantie van het proces wordt het stuk niet ingekort

Vraag – Hoe verhoudt de behandeling van aanvragen van een nieuwe of bestaande gezamenlijke opleiding op basis van een rapport over een nieuwe of bestaande gezamenlijke opleiding via de European Approach dat niet is uitgevoerd door de NVAO (paragraaf 3.6), zich tot de nieuwe tabel bij de procedure omzetting joint degree? Spreken we over een omzetting wanneer de NVAO de beoordelende instantie is?

Antwoord – Een Toetst Nieuwe Opleiding of Accreditatie bestaande opleiding via European Approach en omzetting zijn verschillende procedures. Wanneer het gaat om gezamenlijk onderwijs dat wordt verzorgd met één of meer buitenlandse partners raden wij altijd sterk aan de European Approach te doorlopen. Met een beoordeling volgens de European Approach en een daarop baserend besluit kunnen alle betrokken instellingen accreditatie aanvragen in hun eigen land. Dat kan niet met een besluit dat enkel baseert op het Nederlandse kader.

13. Aanvraag hoger collegegeld

Vraag – Wij zijn in de veronderstelling dat a) selectie op trajectniveau enkel mogelijk is voor de bachelor en niet voor de master, en b) dat collegegeldtarieven enkel op opleidingsniveau vastgesteld kunnen worden, en binnen een opleiding niet kunnen variëren. Klopt dat?

Antwoord – De wetgever heeft het in WHW artikel 6.7, lid 2 mogelijk gemaakt om voor "een bepaald programma binnen een opleiding waarvan de studielast en eindtermen gelijk zijn aan die van de opleiding" studenten te selecteren en voor hen een hoger collegegeld vast te stellen.

Voor de veronderstelde limitering zien wij geen grondslag in de wet.

14. Visitatiegroep

Vraag – We signaleren dat van unieke opleidingen meer verlangd wordt om onderdeel van een visitatiegroep uit te maken. We veronderstellen begrijpelijke redenen daarvoor; echter zien we daarin belemmeringen voor de uitdrukking van het unieke karakter.

Antwoord – De regel is aansluiten bij een visitatiegroep, en de uitzondering daarop - waar we erg terughoudend mee zijn - is als er sprake is van een unieke opleiding. Wat een opleiding 'uniek' maakt of wat daarvoor criteria zijn, hebben we niet nader gedefinieerd. Uitzonderingen willen we niet reguleren, en het streven (en de wettelijke plicht) is altijd om samen met minimaal één andere verwante opleiding een visitatiegroep te vormen. 'Verwant' is natuurlijk ook een rekbaar begrip, en daarin benadrukken we liever de overeenkomsten dan de verschillen - liever opleidingen die iets minder met elkaar gemeen hebben in één groep, dan bergen opleidingen die allemaal een eigen 'groep' hebben. Vanuit het idee dat het niet zozeer gaat om inhoudelijk identiek zijn aan een andere opleiding, maar het voor panels mogelijke maken vanuit een gemene deler een vergelijkende beoordeling uit te voeren. Dat blijft voor ons altijd meer een onderwijskundige dan curriculum-inhoudelijke beoordeling.

Vraag – 'Onverenigbaar' wil zeggen dat het niet een tijdelijke, eenmalige unieke indeling is, maar dat je ook bij volgende rondes geen aansluiting zult vinden. Wijzig 'eenmalig uniek' dan automatisch na de eerste accreditatieronde in 'uniek'? Of moet je in de tweede ronde toch aansluiten bij een visitatiegroep waardoor je mogelijk al eerder dan zes jaar een beoordeling zal ondergaan?

Antwoord – Met 'onverenigbaar' bedoelen we nét iets anders: dat het met de wettelijk toegestane verlengings- of bekortingstermijn van twee jaar niet lukt om aan te sluiten bij een gewenste groep. Omdat we in de volgende accreditatiecyclus van zes jaar wéér met maximaal twee jaar kunnen schuiven, biedt die eenmalig unieke indeling mogelijkheden om botsende inleverdatums van maximaal vier jaar te overbruggen.

In antwoord op je vraag: dat laatste dus. Eenmalig uniek verwijst altijd naar een indeling "onderweg naar een andere visitatiegroep waarbij niet direct aangesloten kan worden". Uniek verwijst altijd naar een onderwijskundig inhoudelijke classificatie.

Vraag – En wat betekent de European Approach voor ons visitatierooster (p. 43): de termijnen voor de volgende visitaties? Je bent dan toch ook afhankelijk van de afspraken in het land van de penvoerder?

Antwoord – Op pagina 41 staat het volgende: Opleidingen die gezamenlijke onderwijs (joint programme) verzorgen worden standaard als unieke visitatiegroep in het visitatierooster ingedeeld. Voor de European Approach geldt dat de accreditatietermijn in veel landen hetzelfde is (6 jaar). Mocht de instelling voorzien in problemen van het nakomen van de inlevertermijn dan graag tijdig contact opnemen met de NVAO.

15. Registratie secretarissen

Vraag – Wat gebeurt er als een secretaris diens registratie verliest op het moment dat diegene in een visitatieproces zit?

Antwoord – Wij gaan ervanuit dat een secretaris die bijvoorbeeld minder dan drie rapporten in drie jaar heeft geschreven ons daarop attendeert, en dat gebeurt ook. Als een secretaris door andere redenen de registratie verliest, dan is dat een probleem van een andere orde.

16. Procedure hoor en wederhoor

Vraag – “De instelling ontvangt het concept-visitatierapport voor het corrigeren van eventuele feitelijke onjuistheden. De instelling heeft hiervoor twee weken de tijd. Het panel verwerkt de reactie van de instelling en daarna stelt de voorzitter het definitieve visitatierapport vast, na instemming van de panelleden.” deze passage roept de verwachting op dat de instelling beperkte ruimte heeft om bij te sturen op volledigheid en leesbaarheid, klopt dat?

Antwoord – Die ruimte is er wat de NVAO betreft wel. Onvolledigheid kan opgevat worden als feitelijke onjuistheid - alle kwaliteitsaspecten dient een panel immers te beoordelen. Leesbaarheid is voorwaardelijk om feitelijke onjuistheden vast te kunnen stellen, en een basale eis aan elk rapport. Uiteindelijk dient een instelling zelf het rapport bij de NVAO in als onderbouwing voor een accreditatieaanvraag, en als jullie zelf het rapport onvolledig en/of niet goed leesbaar achten, zou het gesprek daarover plaats moeten vinden vóór indiening bij de NVAO. Het werkwoord 'bijsturen' heeft dan altijd de figuur van feedback op of een gesprek over een rapport, en eventuele bijstelling door een secretaris namens het panel. Mocht de situatie zich voordoen dat hier een dispuut over ontstaat, kan de NVAO altijd uitstel van inleverdatum verlenen.

17. Ontwikkelgesprek/aanbevelingen

Vraag – "Het panel neemt kennis van de nog relevante aanbevelingen uit een vorige beoordeling" Wie bepaalt deze relevantie/wanneer deze relevant zijn?

Antwoord – Dat bepaalt het panel zelf, op het moment dat de zelfevaluatie is ingediend. In het gesprek met de opleiding kan dit natuurlijk verschuiven, maar de 'peers' bepalen in eerste instantie wat zij relevant achten.

18. ESG en Dublin descriptoren

Vraag – Begrijp ik het goed dat de ESG zich in Nederland vertaalt in de vier standaarden NVAO?

Antwoord – Ja, in het beoordelingskader zijn zowel de kwaliteitsaspecten uit de WHW als de richtlijnen uit de ESG vervat.

Vraag – Begrijp ik het goed dat verwacht wordt dat wij in NL de Dublin descriptoren niet meer gebruiken en dat wij de vertaalslag moeten maken naar NLQF? Of is het óf-óf?

Antwoord – Beschrijving in termen van het Nederlands kwalificatieraamwerk heeft de grote voorkeur. De essentie blijft dat voor panels en ons helder is welke oriëntatie en welk niveau een opleiding heeft, en waaruit dat blijkt. De geijkte manier om dat aan te tonen is NLQF; de Dublin descriptoren zijn grover en algemener maar niet "verboden".

19. Tekstuele verduidelijking

Vraag – Op pagina 28, in de rechterkolom, wordt gesproken over een visitatierapport. Wordt hier niet aanvraagdossier bedoeld?

Antwoord – Visitatierapport is hier correct omdat het gaat over een aanvraag wanneer de omzetting samenvalt met de eerstvolgende reguliere accreditatie. In dat geval ligt er een recent visitatierapport.

Vraag – Op pagina 36 wordt gesproken de beknopte CV's van de docenten. Wat behelst een beknopt CV?

Antwoord – Het is dezelfde beschrijving zoals wij voor een TNO (pagina 77) handhaven. Het gaat om een tabelarisch overzicht met een beknopte beschrijving van de werkervaring, opleidingen en skills die relevant zijn voor het uitvoeren van de rol, taak, het vak.